

MIĘDZYNARODOWY
DZIEŃ KSIĄŻKI

SEMINARIUM PODRÓŻE Z LEKTURĄ

Międzynarodowy Dzień Książki to okazja do corocznego spotkania i dyskusji na temat czytelnictwa. W bieżącym roku motywem przewodnim seminarium były podróże z lekturą. Podczas spotkania uczestnicy mieli możliwość podróżowania w przeszłość i przyszłość, podróżowania do wspomnień i w krainę marzeń, do refleksji nad otaczającym nas światem i do podróży w głąb siebie, do podróży wszędzie tam, gdzie towarzyszy nam książka.

Wykłady:

- Z lekturą podróż przez życie
- Końca świata dla książki drukowanej na razie nie będzie
- rynek wydawniczy a problem czytelnictwa
- Grand Tour Jana hrabiego Potockiego
- Jak przeprowadzić grę czytelniczą
- W literacką podróż od najmłodszych lat - o kompetencjach czytelniczych

Warsztaty - Festiwal pomysłów na promocję książki:

- Obiektyw(nie) o książkach - niezwykła siła obrazu
- Gawęda o książkach - magia i moc słów
- Interaktywne zabawy lekturowe

22 kwietnia 2016 r. w godz. 10.00 - 15.30 w Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej we Wrocławiu odbyło się seminarium adresowane do bibliotekarzy i nauczycieli zatytułowane "Podróż z lekturą".

Gości i uczestników seminarium przywitała pani Magdalena Pilińska, wicedyrektor DBP we Wrocławiu.

Z LEKTURĄ, PODRÓŻ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

dr Renata Aleksandrowicz

Lekturowe rozważania rozpoczęła pani **dr Renata Aleksandrowicz** wykładem „Z lekturą podróż przez życie”. Pierwsza część wystąpienia dotyczyła podróży lekturowych w dzieciństwie, kiedy czytane przez rodziców książki pokazują świat, którego dziecko nie zna, wprowadzają w to, co kiedyś nadejdzie. Najlepszym wprowadzającym w życie i lekturę jest ktoś z najbliższego otoczenia, ktoś kto zna dziecko, dopasuje lekturę pod względem treściowym, estetycznym i artystycznym. Tym bardziej, że czytanie na głos przez bliską osobę wpływa wszechstronnie na rozwój dziecka: na intelekt, emocje, umiejętności komunikacyjne. Dziecko jest bardziej kreatywne, dostrzega i nazywa emocje. Wspólne czytanie z najbliższymi, któremu towarzyszą uczucia, dotyk i... zapach buduje zdolności przeżywania, odgrywania ról i tworzenia wspólnoty. Dziecko wyrusza w lekturowy świat i poznaje nie tylko emocje, ale także lekturowe problemy: utożsamia się za bohaterem, widzi, że problemy można rozwiązać.

W dalszej części pani Renata Aleksandrowicz mówiła o lekturowej dorostości, o dojrzałych wyborach, smakowaniu słowa, o czytaniu mającym oddalić nas od problemów i o powrotach do lektur dzieciństwa i tęsknocie za wspólnym czytaniem z bliskimi.

Książka w jesieni życia to: powrót do arkadii dzieciństwa, rekapitulacja problemów, rekonstrukcja drogi życiowej.

KOŃCA ŚWIATA DLA KSIĄŻKI DRUKOWANEJ NIE BĘDZIE

„Końca świata dla książki drukowanej na razie nie będzie - rynek wydawniczy a problem czytelnictwa” – to tytuł wykładu wygłoszonego przez pana **dr Roberta Mertuszkę**. Informacja o rynku e-booków (tylko 3% rynku wydawniczego, ale 100% wzrostu wartości finansowej sprzedanych e-booków w roku 2015) – była początkiem dyskusji na temat tego co i dlaczego czytamy w XXI wieku. Badania pokazują, że nie ma zagrożenia dla książki drukowanej, że je czytamy, bo stają się modne, ale muszą to być książki... grube. Bardzo popularne wśród wszystkich grup czytelniczych są serie liczące razem kilka tysięcy stron. Wielu czytelników oczekuje, że w książkach będzie się wiele działo, że książka będzie jak serial.

Na szczęście równoległe do rynku serii rozwija się rynek książki trudnej i ambitnej: Olga Tokarczuk – Księgi Jakubowe (Nagroda Nike – 912 stron – 130 tys. nakładu), Maciej Hen – Solfatarą (Nagroda Warszawskiej Premiery Literackiej – 920 stron, Łukasz Orbitowski – Inna dusza (laureat Paszportu Polityki – 432 strony).

Pan Robert Mertuszka podkreślił, że co prawda najczęstszym źródłem informacji jest dalej internet, to jednak książka pełni funkcję poznawczą: żeby poznawać - chcę przeczytać. Internet jest tylko narzędziem, młodzież szuka alternatywy w kulturze. Książka drukowana wraca jako miejsce wielu przeżyć, ludzi, miejsce świata. Książka drukowana to „ekstrawagancja” naszego pokolenia – dodał prelegent, jest to swego rodzaju zobowiązanie inteligenckie, daje szansę zwolnienia tempa, czas na przemyślenie, przeżycie, przyjęcie. Na zakończenie pan Robert Mertuszka podkreślił, że moda na książki zrodziła się poza szkołą i zachęcił do rozważań czym uzasadnić szkolną polonistykę: co z tekstem kultury wykorzystywanym w szkole? czy moda na grubą, ciekawą i ambitną książkę trafi do kanonu lektur?

dr Robert Mertuszka

Książka drukowana to „ekstrawagancja”
naszego pokolenia

dr Robert Mertuszka

GRAND TOUR JANA HRABIEGO POTOCKIEGO

dr Urszula Tobolska

Po krótkiej przerwie **dr Urszula Tobolska** przedstawiła wykład „Grand Tour Jana hrabiego Potockiego”. Zaprezentowała niezwykle życie autora „Rękopisu znalezione w Saragossie”. Cytując fragmenty listów Jana hrabiego Potockiego opowiedziała o jego podróżach, patriotyzmie, o pomysłach związanych z życiem politycznym kraju. Przedstawiła go jako barwną osobowość ówczesnej Polski i Europy, która wniosła nowe wartości artystyczne i literackie do życia publicznego i kulturalnego kraju.

JAK PRZEPROWADZIĆ GRĘ CZYTELNICZĄ

O tym „Jak przeprowadzić grę czytelnicką” – opowiedziały pani **Maria Anna Szuba** oraz pani **Małgorzata Kes** z Biblioteki Pedagogicznej w Jaworze. Prelegentki zaprezentowały przygotowania do planowanej na Noc bibliotek powiatowej gry czytelnickiej. Przedstawiły jej założenia i cele, z których najważniejsze to popularyzacja literatury, promocja czytelnictwa czy zdobywanie wiedzy przez zabawę.

Organizacja takiego przedsięwzięcia to ogromne wyzwanie. Planowanie imprezy oraz szukanie sponsorów zacieśniły współpracę różnych instytucji kultury w Jaworze: Muzeum Regionalnego, Gminnego Centrum Informacji Turystycznej, Miejskiej Biblioteki Publicznej i Biblioteki Pedagogicznej. Wspólnie dokonano wyboru literatury (fantastyka dla młodzieży), opracowano regulamin, opracowano pytania – ich treść i formę, wyznaczono trasę. Przeprowadzono także rozmowy z dyrektorami szkół w celu zachęcenia uczniów do wzięcia udziału w grze.

Uczestnicy seminarium z zainteresowaniem wysłuchali informacji o tej jeszcze nie do końca popularnej formie promocji czytelnictwa.

Regulamin I Powiatowej Gry Czytelniczej w Jaworze

Małgorzata Kes

Maria Anna Szuba

Zabawa jest nauką, nauka - zabawą. Im więcej zabawy tym więcej nauki.

Glenn Doman

W LITERACKĄ PODRÓŻ OD NAJMŁODSZYCH LAT - O KOMPETENCJACH CZYTELNICZYCH

Julita Kruszka

Obrady zakończyła pani **Julita Kruszka** z Biblioteki Pedagogicznej w Górze, która przedstawiła referat „W literacką podróż od najmłodszych lat - o kompetencjach czytelniczych”. Rozważania na temat czytania rozpoczęła od przytoczenia ostatnich wyników badań czytelniczych: ponad 60 % Polaków w zeszłym roku nie przeczytało ani jednej książki, a 15 % nastolatków to funkcjonalni analfabeci... Prelegentka w swojej wypowiedzi przedstawiła krok po kroku w jaki sposób powinno kształtować się kompetencje czytelnicze u dzieci przy koniecznym udziale rodziców. Najważniejsze, to rozbudzić zainteresowanie książką – np. poprzez ilustrację, zabawę, wprowadzenie do świata fantazji, a tym samym do świata emocji i wartości.

Pani Julita Kruszka podkreśliła, jak ważne jest głośne czytanie dzieciom, które uczy dzieci myślenia, rozwija ich wyobraźnię, wzbogaca słownictwo, ułatwia poprawne pisanie, a przede wszystkim daje kontakty z bogactwem doświadczeń nie-możliwych do zdobycia

samemu oraz wzmacnia więzi między dorosłymi a dziećmi. Zaznaczyła, że czytanie ma być przyjemnością dla obu stron – i dzieci, i rodziców. Powinno odbywać się w sympatycznej atmosferze kontaktu z książką, systematycznie i w atrakcyjnej formie. Prelegentka zakończyła słowami: „To czy czytanie stanie się przygodą czy nie, zależy w dużym stopniu od rodziców a następnie od nauczycieli. To od nich zależy czy uda się w młodych ludziach rozniecić płomień czytelnictwa”.

Jak zachęcić dzieci do czytania:

1. Opowiadać o swoich ulubionych książkach.
2. Zabierać dzieci do biblioteki, księgarni, pozwolić pomyszkować między regałami, by mogły dotykać książek, oglądać okładki, ilustracje.
3. Zaczynać od książek z dużą ilością ilustracji, ładnie wydanych i niezbyt długich.
4. Przed czytaniem zainteresować wybraną książką: wspólnie ją pooglądać, przeczytać lub opowiedzieć fragment.
5. Starannie wybierać lekturę do wieku dziecka, temperamentu, zainteresowań, wrażliwości.
6. Jeśli jakaś książka się dziecku spodoba, podsunąć inne pozycje tego samego autora.
7. Czytać dziecku głośno, najlepiej codziennie, nawet gdy już samo potrafi czytać, uczynić z tej czynności święto, przyjemność, rozmawiać o czytanej książce.
8. Odtwarzać słuchowiska, ciekawe adaptacje audio.
9. Spróbować wygrać rywalizację z komputerem.

Źródło: B. Burak, *Czytanie nie musi być passe*, „Język Polski w Gimnazjum” 2015/2016 nr 1

FESTIWAL POMYSŁÓW NA PROMOCJĘ CZYTELNICTWA

Po zakończonej części wspólnej uczestnicy seminarium wzięli udział w warsztatach pt. „Festiwal pomysłów na promocję książki”. Organizatorzy zaproponowali trzy spotkania warsztatowe:

- Obiektyw(nie) o książkach - niezwykła siła obrazu
- Gawęda o książkach - magia i moc słów
- Interaktywne zabawy lekturowe

Podczas warsztatów zaprezentowane zostały różne formy promocji książki. Uczestnicy poznali m.in. interaktywną grę czytelniczą z wykorzystaniem mapy, techniczne sposoby przygotowania Sleeveface lub ciekawej grafiki promującej czytelnictwo, a także animowanego filmu poklatkowego oraz poznali zasady planowania i prowadzenia akcji czytelniczej typu booktalking czy storytelling.

